

Alois Šoba – vzpomínka pamětníka.

Při příležitosti oslavy výročí založení obce Mašovice, při níž bylo slavnostně uděleno čestné občanství plk. Aloisi Šobovi jsem vyslechnul zajímavé vyprávění pamětníka, pana Františka Krejčího, týkající se vojenské kariéry Aloise Šoby. Jeho informace považuji za zásadní jednak vzhledem k tomu, že se jedná o přímé svědectví – pan Krejčí a Aloisem Šobou hovořil mnohokrát osobně a také proto, že pan Krejčí se ve vojenském prostředí již tehdy dobře orientoval.

Vyprávění se týkalo období od doby, kdy Alois Šoba po ústupu z Francie vstoupil na britské území až po období 50-tých a 60-tých let v Československu.

Alois Šoba, jak víme – nebyl příslušníkem ČS jednotek u RAF, ale jednotek britských. Traduje se, že z důvodu zmatků při britském ústupu z Francie. Podle sdělení pana Krejčího tomu ale mohlo být i z jiných příčin. Alois Šoba měl při příchodu na britské území být vybrán pro zvláštní nasazení, a sice u tehdy technicky extrémně náročné radarové techniky. Důvodem, proč se zajímali právě o něj byla reference týkající se jeho mimořádných znalostí v oboru matematiky a geometrie, o čemž se vědělo již od jeho gymnasiálních studií a nějak se tato informace musela dostat až do Británie. Alois Šoba poté, co se potvrdily jeho matematické a další znalosti měl projít mimořádně ostrými bezpečnostními prověrkami a poté být nasazen u tehdy strategické a nejpřísněji střežené techniky vojenských radarů. Ví se, že Britové měli v této oblasti určitý náskok a ví se, že pro obranu Anglie byly radary zcela klíčovou zbraní, díky níž se dařilo získat informace o nepřátelských letadlech s časovým předstihem. To vzhledem k omezeným početním stavům RAF bránících zemi před útoky Luftwaffe bylo zcela zásadní. Pro Aloise Šobu jeho zařazení znamenalo žít pod permanentní kontrolou. Byl jednou z klíčových vojenských osob seznámených s vysoce utajovanými skutečnostmi a ovládající na tehdejší dobu hypermoderní technologie. Údajně byl pod stálou osobní bezpečnostní stráží, bez možnosti vést jakoukoli korespondenci, bez možnosti se sám někde pohybovat, setkat se s kýmkoli a podobně. Dokonce čas, který měl určen jako dovolenou vždy trávil na nějakém opuštěném statku kdesi na severu Anglie opět s bezpečnostním doprovodem. To by vysvětlovalo onu „díru“ v jeho vojenských materiálech, kdy po několik let není žádného záznamu o jeho vojenském působení. Také jeho opožděný návrat do vlasti prý byl z důvodu nemožnosti jen tak opustit vysoce postavené a utajované místo u RAF. Alois Šoba byl údajně vázán slibem přísné mlčenlivosti i po návratu do vlasti. On prý nikomu nesdělil ani to, kde vlastně v té Anglii byl. Neřekl skoro nic, traduje se, že z důvodu introvertní povahy. Ono to ale mohlo být i z důvodů jiných.

Další zajímavou zprávou jsou skutečnosti související s působením Aloise Šoby z doby 50-tých až 60-tých let. Jeho oficiální kariéra vzala za své docela rychle, nicméně prý bylo znát, že se na něj pohlíží přece jenom jinak, než na jiné západní veterány. Chtělo by to ještě jednou pořádně prozkoumat záznamy ve vojenském archivu. O postavení Aloise Šoby v RAF a o jeho znalostech se vědělo na hodně vysokých místech, podle všeho až v Moskvě. Jako příslušník RAF byl sice pro lidovou armádu zcela nepřijatelný, na druhou stranu se vědělo, že Alois Šoba zná věci, které se ve vojenství v 50-tých (a kdo ví, ne-li i v 60-tých) letech mohou velmi hodit. Nebýt toho, jednoduše řečeno – Alois Šoba by skončil stejně jako jeho spolubojovníci někde v Jáchymově. Takto se ocitnul v nejasném postavení, na jednu stranu vyhozen, na druhou stranu tolerován a například příležitostně volán k vedení semináře na VTA.